

ת"פ 1807/11/15 - מדינת ישראל נגד ש' ח' (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

29 בפברואר 2016

ת"פ 1807-11-15 מדינת ישראל נ' ח' (עציר)

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י באת-כוחה עו"ד גנית אטיאס

נגד

ש' ח' (עציר) - בעצמו

הנאשם

ע"י בא-כוחו עו"ד מוחסין אלסאנע

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בבת זוג, איומים, תקיפה סתם בבן-זוג וכן בתקיפה סתם בקטין על-ידי אחראי.

על-פי האמור בכתב האישום המתוקן במועדים הרלוונטיים הנאשם והמתלוננת היו נשואים זה לזה כ-7 שנים ולהם 4 ילדים. כמו כן, מצוין כי המתלוננת בתקופה זו הייתה בשבוע 20 להריונה.

על-פי המתואר באישום הראשון, ביום 11.10.15, בסמוך לשעה 14:00 הגיעה המתלוננת לבית אמו של הנאשם בפזורת שבט ***** על מנת לקחת את ילדיה. במעמד זה, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שהכה אותה בפניה ובידה. בעקבות מעשים אלו נגרמו למתלוננת חבלות בדמות שריטות מדממות. כמו כן, במעמד זה איים הנאשם על ילדיו הקטינים בנוכחות המתלוננת בכך שאמר להם שאם הם ילכו עם האחרונה הוא ישחט אותם וירביץ להם.

באישום השני מתואר כי ביום 23.9.15 בסמוך לשעה 17:44 בביתם בפזורת שבט ***** , תקף הנאשם את המתלוננת בכך שהכה אותה באגרופים וסטירות על פניה. עוד מצוין כי במועדים שאינם ידועים למאשימה נהג הנאשם לתקוף את ילדיו הקטינים בכך שהכה אותם באמצעות ידיו וסטר על פניהם.

במסגרת הסדר הטיעון הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין העונש ובטרם טענו ביחס לכך נשלח הנאשם לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן

מתסקיר שירות המבחן עולה כי עסקינן בנאשם כבן 30, נשוי, אב ל- 4 ילדים קטינים וכן אשתו נמצאת בחודשי הריון מתקדמים. מצוין כי בטרם מעצרו התגורר עם משפחתו בפזורה *****, ללא מסגרת תעסוקתית. הנאשם מסר כי לפני שנה עבר תאונה בה נפגע בראשו ובעקבות כך הוכר בביטוח לאומי כנכה המתקיים מקצבת נכות.

הנאשם מסר כי התחתן לראשונה בגיל 15 ומנישואים אלו נולד בנו הבכור ובגיל 18 התחתן שוב עם המתלוננת. הלה ציין כי הוריה של האחרונה נפטרו וכי זו נמצאת בקשר עם אחיה המשפיעים עליה לרעה. עוד מסר הנאשם כי עזב את הלימודים מגיל 7 על מנת לסייע בפרנסת המשפחה ולאורך השנים עבד בעבודות מזדמנות בגיון ובנייה. בגיל 23 התגייס לצבא ושירת שירות מלא כלוחם.

שירות המבחן מציין כי קיים ברשותם מידע לפיו אשתו דיווחה מספר פעמים על אירועי אלימות מצד הנאשם וכי היא עזבה את ביתם ומתגוררת עם אחיה. מצוין כי גורמי הטיפול העריכו כי ייתכן שהתנהגותו האלימה קשורה לפגיעת הראש שחוזה הנאשם ועל כן הוצע לו להשתלב בשיקום לפגועי ראשו, אולם הלה סירב.

בנוגע לעבירות נשוא כתב האישום שירות המבחן מציין כי הנאשם מודה באופן חלקי ולהתרשמותם הנאשם תופס את התנהגותו כשגרתית ומקובלת כדרך לחנך את ילדיו. באשר ליחסיו עם המתלוננת מסר הנאשם כי לאורך השנים מערכת היחסים הייתה תקינה אולם לאחר פציעתו חלה התרחקות בין השניים וזאת בעקבות נטילת תרופות אשר השפיעו עליו לרעה. כמו כן, השליך את הבעיות ביחסים על אחיה אשר לתפיסתו משפיע עליה לרעה. ולדבריו, הם שכנעו אותה להיפרד ולזכות בגמלה נוספת מהמל"ל.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה להכיר באחריותו למעשים ומצמצם חומרתם. כמו כן, הלה משליך את האחריות על גורמים חיצוניים, ובכלל זאת- מצבו הבריאותי, המתלוננת ומשפחתה. כמו כן, להתרשמותם הנאשם בעל צורך עז בשליטה על אשתו המתקשה לראותה כסובייקט נפרד וכאשר זו מתנהלת באופן שונה מציפיותיו מבטא כלפיה גילויי אלימות חוזרים ונשנים.

שירות המבחן נפגש עם המתלוננת שמסרה שלאורך הנישואין התגלעו ויכוחים בינה לבין הנאשם ובמצבים אלו נהג הנאשם כלפיה באלימות מילולית ופיזית. זו תיארה כי מאז הפגיעה המצב החמיר עד שחשה שאינה יכולה לספוג יותר ולכן החליטה לעזוב את ביתם. זו ציינה כי כיום חשה בטוחה וכי היא צפויה ללדת ואינה מעוניינת לשוב לחיות עמו.

מצוין כי הוצע לנאשם להשתלב בטיפול בתחום האלימות במשפחה, אולם, הנאשם שב וחזר על כך שאינו נוהג באלימות כלפי המתלוננת וכי המדובר במקרה אלימות בודד. לצד האמור, הסכים להשתלב בטיפול. להתרשמותם המדובר בהסכמה חיצונית מתוך תפיסה כי הדבר יסייע לו בתוצאות ההליך המשפטי.

שירות המבחן מציין, מחד, את גורמי הסיכוי לשיקום, ובכלל זאת - העדר עבר פלילי וכן שירות צבאי מלא כלוחם. מאידך

מפורט גורמי הסיכון: הקושי בלקיחת אחריות על מעשיו וכן מערכת הזוגית מורכבת בין השניים. בסופם של הדברים ובשקלול כלל הפרמטרים, שירות המבחן התרשם כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פורצת חוק ולפיכך נמנע מהמלצה טיפולית בתיק זה.

טיעוני הצדדים

בא-כוח המאשימה בטיעוניו בכתב הפנה לחומרת המעשים בהם הודה הנאשם ובפרט לכך שהאלימות בוצעה לעיני ילדיהם ומכאן שממעבר לנזק הפיזי יש לקחת בחשבון גם את הנזק הנפשי שנגרם למתלוננת ולילדיה. הלה הגיש את התמונות המתעדות את החבלות שנגרמו למתלוננת אשר לדבריו מדברות בעד עצמן. באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - הלה הפנה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו, וציין כי מידת הפגיעה בערכים אלו משמעותית ביותר. עוד הפנה לפסיקה לפיה יש להחמיר בעבירות בכגון דא וכן ציין את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בנסיבות אלו עתר למתחם ענישה הולם הנע בין 12 - 30 חודשי מאסר. נוכח האמור ובשים לב לתמונה העולה מהתסקיר, ביקש להטיל עונש מאסר בפועל ברף העליון של המתחם לו עתר וזאת לצד ענישה נלווית של הטלת מאסר מותנה מרתיע, התחייבות להימנע מעבירות עתידיות, קנס ופיצוי.

מנגד, בא-כוח הנאשם ציין תחילה ביחס לנזקים הנפשיים אשר נטענו ע"י ב"כ המאשימה כי נדרש להגיש חוות דעת מוסמכת בעניין ואין לטעון ביחס לכך ללא כל ביסוס. באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם הפנה לכך שעסקין בנאשם כבן 30, נטול עבר פלילי אשר שירת שירות צבאי מלא. עוד ציין כי לפני מספר שנים עבר אירוע שבו נפגע בראשו ומאז מוכר במל"ל כנכה הזכאי לקצבת נכות. לדבריו, המדובר בהתנהגות חריגה לאורחותיו שבאה לאחר שהנאשם סבר כי משפחתה של המתלוננת מתערבת יתר על המידה בחייהם. בנוגע לסיכון להישנות התנהגות עבריינית - ציין כי בני הזוג נפרדו וכי הנאשם אינו מעוניין לחיות יותר עם המתלוננת ומכאן שאין סיכוי שהלה ישוב על מעשיו. נוכח מאפייני אישיותו, נוכח העדר עבר פלילי ובשים לב לתקופת המאסר אשר כבר ריצה - עתר להסתפק ברף התחתון של מתחם הענישה.

הנאשם הוסיף על דבריו בא כוחו ומסר כי לא ישוב על מעשיו. הלה ציין כי אם אשתו לא רוצה לחיות עמו הוא מקבל זאת ואם זו תשנה מעמדה הוא יסכים לכך. עוד ציין כי שירת שירות צבאי כלוחם בעזה וכי הוא מתגעגע לתקופה זו.

דין והכרעה:

כאשר אין המדובר בעבירה יחידה, שומה על בית המשפט לקבוע האם עסקין ב"אירוע" אחד או במספר "אירועים" נפרדים (ראה סעיף 40ג לחוק העונשין).

על פי מבחן "הקשר ההדוק", אשר נקבע מפיה של כב' השופטת ד' ברק-ארז (בדעת רוב) בעניין ג'אבר, כדי להכריע בסוגיה על בית המשפט להשתמש ב"ניסיון החיים", כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. עוד נקבע שם, כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה. כך גם צוין, כי מבחן "הקשר ההדוק" איננו מבחן קשיח ועתיד להתפתח ממקרה למקרה (עוד בעניין מבחן "הקשר ההדוק" אשר אומץ בעניין אחמד בני ג'אבר, ראו ע"פ 2519/14 ענאד אבו קיעאן נגד מדינת ישראל; ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נגד רמי חג'אמה ואח'; ורע"פ

4760/14 אדוארד קיסלמן ואח' נגד מדינת ישראל, (פורסמו במאגרים המשפטיים).

יישום מבחן זה לתיק שבפניי, תוך שימת לב לעובדה כי המונח "אירוע" רחב מה"מעשה" אשר היה מוכר לנו עובר לתיקון 113, הגעתי לכלל מסקנה כי מכלול מעשיו של הנאשם מהווים אירוע אחד, ומשכך יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד עבור כלל העבירות בהן הורשע. מסקנתי זו מבוססת בעיקרה על אופי ומהות העבירות, על העובדה כי מדובר במסכת עבריינית מתמשכת אשר בוצעה כלפי בני משפחתו של הנאשם וכחלק ממערכת היחסים העכורה ששררה בין הנאשם למתלוננת בתקופה זו.

במעשי האלימות הפיזית בה נקט, פגע הנאשם בערכים מוגנים של כבוד האדם, שלמות התא המשפחתי ובזכותם של רעייתו וילדיו לביטחון ושמירה על בריאותם ושלמות גופם, וכן בזכותה של המתלוננת להיות מוגנת מפני אלימות מצד בן זוגה.

בעבירות האיומים פגע הנאשם בחירותם של הקטינים. עבירת האיומים נועדה לערער תחושת ביטחון, וזאת תוך ציפייה כי המאיום ישנה החלטתו או דרך פעולתו. בכך יש כדי לפגוע באוטונומיית הבחירה החופשית.

לא אחת עמד בית המשפט העליון על חומרתם הרבה של עבירות האלימות במשפחה, ועל הצורך להוקיע רעה חולה זו מחברתינו. כך למשל פסקה כב' השופטת א' פרוקצ'יה בע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) (11.10.2007):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבתות העבירה למערכת המשטרית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבתות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

בע"פ 669/12 יוסף עמיאל נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו) (19.04.2012) ציין כב' השופט י' עמית כי:

"קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה, ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה

צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה".

כדי לעמוד על החומרה היתרה שיש בעבירות האלימות במשפחה אשר מבוצעות כלפי קטינים, ועל שאט הנפש והסלידה שאלו מעוררים, אפנה לדבריה של כב' השופטת ד' בייניש בע"פ 4596/98 פלונית נ' מדינת ישראל, נד(1) 145 (2000):

"ענישה גופנית כלפי ילדים, או השפלתם וביזוי כבודם כשיטת חינוך מצד הוריהם, פסולה היא מכול וכול, והיא שריד לתפיסה חברתית-חינוכית שאבד עליה כלת. הילד אינו רכוש הורה; אסור כי ישמש שק אגרוף, שבו יכול ההורה לחבוט כרצונו, כך גם כאשר ההורה מאמין בתום-לב שמפעיל הוא את חובתו וזכותו לחינוך ילדו. הילד תלוי בהורה, זקוק לאהבתו, להגנתו ולמגעו הרך. הפעלת ענישה הגורמת לכאב ולהשפלה אינה תורמת לאישיותו של הילד ולחינוכו, אלא פוגעת היא בזכויותיו כאדם. היא פוגעת בגופו, ברגשותיו, בכבודו ובהתפתחותו התקינה. היא מרחיקה אותנו משאיפתנו לחברה נקייה מאלימות. אשר-על-כן, נדע כי שימוש מצד הורים בעונשים גופניים או באמצעים המבזים ומשפילים את הילד כשיטת חינוך, הינו אסור בחברתנו כיום".

בדומה לעבירות רבות בקודקס הפלילי, ניתן למצוא משרעת רחבה ביותר של עונשים הנגזרים על נאשמים בביצוע עבירות אלימות במשפחה החל מעונשים צופים פני עתיד וכלה בעונשים המגיעים לכדי שנה וחצי ושנתיים. לצד האמור לעיל, בבחינת "השדרה המרכזית" של הפסיקה הנוהגת עולה כי מדיניות הענישה הנהוגה במקרים בהם הנאשמים הורשעו בביצוע מעשים דומים לאלו שביצע הנאשם, נעה בין מספר חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות לבין מאסר בפועל לתקופה של עד שנה וחצי מאסר. על דרך הכלל, בתי המשפט נותנים דעתם לשאלה האם נעשה שימוש בנשק חם או קר, האם התקיפה בוצעה בצוותא חדא, תדירות מעשה התקיפה, עוצמתה, תוצאות התקיפה, גילאי הקורבנות, וכן יתר נסיבות ביצוע העבירה. להלן תובאנה מספר דוגמאות.

ברע"פ 1952/13 פלונית נגד מדינת ישראל, (פורסם בנבו) (24.03.2013), דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירות תקיפה סתם של קטין על-ידי אחראי, תקיפה סתם של בת זוג ואיומים. כפי שתואר בכתב האישום המתוקן, הנאשם איים על רעייתו שיהרוג אותה, ובאחד האירועים שפך עליה מים קרים והכה אותה בחוזקה. כמו כן, המבקש נהג באלימות כלפי ילדיהם המשותפים. בית משפט השלום השית על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי בסך 5,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של המדינה על קולת העונש, וגזר על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי הענישה נותרו על כנם. בקשת רשות הערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון - נדחתה.

בע"פ (מחוזי באר שבע) 51803-05-15 מדינת ישראל נ' פ.ד., (טרם פורסם) (20.09.2015), דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו במספר עבירות של תקיפה סתם של בת זוג, מספר עבירות של תקיפה סתם של קטין ע"י אחראי ועבירת איומים אחת. בית משפט השלום קבע כי במקרה הנדון מתחם העונש ההולם ינוע בין מאסר מותנה לבין שנת מאסר אחת. לבסוף, לאור קיומו של הליך שיקומי מוצלח ביטל את הרשעתו והטיל על הנאשם עונשים בדמות צו של"צ וצו מבחן. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה נגד קולת העונש, והרשיע את הנאשם, תוך שציין כי מאחר שהמאשימה לא ביקשה להחמיר בעונשו של הנאשם, יתר רכיבי הענישה יותרו על כנם.

בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 6811-04-14 משה יפרח נגד מדינת ישראל, (טרם פורסם) (14.05.2014), דובר בנאשם, נעדר עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בשתי עבירות של תקיפה סתם של בת זוג, עבירה אחת של תקיפת קטין ע"י אחראי ושתי עבירות של איומים. בית המשפט קבע כי מתחם העונש במקרה הנדון נע בין אי הרשעה לבין מאסר. לבסוף, בית המשפט הטיל על הנאשם את הרף הגבוה של הטווח שהוצג לו, והשית עליו 6 חודשי מאסר שירוצה בעבודות שירות, מאסר מותנה והתחייבות. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה.

בת"פ (שלום טבריה) 39032-06-15 מדינת ישראל נגד פלוני, (פורסם בנבו) (09.09.2015), דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, שהורשע על יסוד הודאתו בעבירות של תקיפה סתם של בת זוג, תקיפה סתם של קטין על-ידי אחראי ואיומים. כפי הנטען בכתב האישום, הנאשם איים על רעייתו כי ירצח אותה. במועד אחר, הנאשם תקף את ילדיו הקטנים בסטירות ובדחיפה, תוך כדי איומים על רעייתו וילדיו. במועדים נוספים, נהג הנאשם לאיים על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה. בית המשפט קבע כי בנסיבות הנדונות, מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-36 חודשי מאסר בפועל. בסופו של דבר, בית המשפט השית על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל ושני מאסרים מותנים. יצוין, כי המאשימה הפנתה, בין היתר לגזר דין זה במסגרת טיעוניה הכתובים לעונש.

בת"פ (שלום ירושלים) 47255-10-12 מדינת ישראל נ' פלוני, (פורסם בנבו) (12.07.2015), דובר בנאשם, נעדר עבר פלילי, אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות במספר עבירות של תקיפה סתם של בת זוג ובמספר עבירות של תקיפת קטין על-ידי אחראי. התקיפות אשר בוצעו כלפי בת הזוג התבטאו בצביטות, סטירות, מכות בראשה, עיקום אצבעותיה וזריקת חפצים עליה. התקיפות אשר בוצעו כלפי בתו, התבטאו במכות על ידה וניעורה. בית המשפט גזר על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, מאסר מותנה ופיצוי בסך ₪ 8,000 (יצוין כי בתיק זה תלוי ועומד ערעורו של הנאשם אשר הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים).

בת"פ 3075/13 (שלום באר שבע) מדינת ישראל נגד פלוני, (פורסם בנבו) (19.06.2014), שניתן על ידי מותב זה, דובר בנאשם, בעל עבר פלילי, אשר הורשע לאחר הליך שמיעת ראיות בעבירות של תקיפה סתם של בת זוג, תקיפה סתם של קטין על-ידי אחראי, תקיפת בת זוג הגורמת חבלה ממש ואיומים. בתיק זה נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-14 חודשי מאסר. לבסוף, בית המשפט מצא להקל בעונשו של הנאשם לאחר שקיבל את טענת האפליה והאכיפה הבררנית אשר טען הנאשם, והשית על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל, הפעיל את שני המאסרים המותנים אשר היו תלויים נגד הנאשם בחופף.

בת"פ (שלום עכו) 33479-05-12 מדינת ישראל נ' ג', (פורסם בנבו) (09.04.2013), דובר בנאשם בעל עבר פלילי, אשר הורשע על יסוד הודאתו בריבוי עבירות של תקיפה סתם של בת זוג ובריבוי עבירות של תקיפה סתם של קטין על-ידי אחראי. בית המשפט קבע כי במקרה הנדון מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל. לבסוף בית המשפט השית על הנאשם עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, והפעיל מאסר מותנה אשר היה תלוי נגד הנאשם, חלק בחופף וחלקו במצטבר, כך שנגזר על הנאשם לרצות מאסר בפועל למשך 30 חודשים. לצד אלה, השית בית המשפט על הנאשם גם שני מאסרים מותנים.

בבחינת מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים ולחומרה, הרי שיש ליתן הדעת לכך שמדובר במספר אירועי

אלימות, המופנים הן כלפי המתלוננת והן כלפי ילדיו של הנאשם. במצב דברים זה ברי כי מדובר על דפוס התנהגות, ולא מעידה רגעית. חיזוק למסקנה זו ניתן למצוא גם במידע המצוי בידי שירות המבחן, וכן באמירותיו של הנאשם אשר במובנים מסוימים אף רואה שימוש באלימות כלפי ילדיו כלגיטימי.

מעבר לכך, מעשי האלימות עצמם, גם אם אינם מצויים ברף הגבוה, ולא נעשה שימוש בנשק חם או קר לצורך תקיפת המתלוננת או ילדיו, אינם מצויים ברף הנמוך, ואין להקל בהם ראש כלל ועיקר. האישום הראשון מלמד כי הנאשם מכה את המתלוננת בפניה ובידיה. מעשים אלו הותירו את חותמם בדמות שריטות מדממות בגבה. גם אם לא מדובר בחבלות משמעותיות הרי שמעשים שכאלו יכול ויגרמו לתוצאות קשות יותר, בפרט כאשר האלימות מופנית גם כלפי ראשה של המתלוננת.

זאת ועוד, המדובר באלימות שמופנית כלפי המתלוננת בנוכחות ילדיה, על ההשפעה שיש לכך הן על המתלוננת, ולא פחות מכך גם כלפי הילדים. בהעדר תימוכין, לא מצאתי לקבל את טיעוני המאשימה בדבר נזק נפשי בלתי-הפיך, וזאת גם בשים לב לגילם הרך של מרבית מילדיו. הגם כך, אין מחלוקת כי יש במעשים אלו רכיב מובהק של השפלה ופגיעה בכבודה של המתלוננת. כך גם ברי שאין בחשיפתם של הקטינים למעשי אלימות שכאלו כדי לחזק את רוחם ואת מצבם המנטאלי, וזו בלשון המעטה.

רכיב נוסף לחומרה נוגע להיותה של המתלוננת בשבוע ה-20 להריונה. נתון זה, ראשית, יש בו ללמד על הקושי הבולט של הנאשם לשלוט בדחפיו, כאשר גם הריונה של המתלוננת הנושאת ברחמה את בנם וגם נוכחות שאר ילדיו לא הביאוהו לנסות ולרסן עצמו. כך גם יש בנתון זה כדי ללמד על הסיכון הפוטנציאלי הגלום במעשיו, שכן אלימות כלפי אישה הרה משמעה גם סיכון העובר אותו היא נושאת.

הנאשם מפנה איומים כלפי הקטינים באותו מעמד, ומתרה בהם כי במידה שיילכו עם המתלוננת ישחט אותם וירביץ להם. מעבר למשמעות המילולית של האיומים יש בכך פעם נוספת כדי לפגוע ברוחם של הקטינים, אשר נדרשים "לבחור" האם ללכת עם אמם, ואגב כך לסבול מנחת זרועו של הנאשם, או, מנגד, להישמע לגחמותיו ולהישאר בבית סבתם, הגם שהמתלוננת הגיעה למקום על מנת לקחת אותם. האישום השני מלמד אף הוא על אלימות הכוללת אגרופים וסטירות לעבר פניה של המתלוננת, לצד תיאור כללי של תקיפת הילדים הקטינים, גם כן באמצעות ידיו, וסטירה על פניהם במועדים שונים, וכפי הנראה כחלק מהאופן שבו ראה לנכון "לחנכם".

הדברים שנאמרו ביחס לאישום הראשון נכונים גם ביחס לאישום השני, וזאת בשים לב לכך שלא דווקא עוצמת האלימות ותוצאותיה הן בהכרח הנתונים הבלעדיים והמכריעים ביחס לחומרת מעשיו של הנאשם, אלא מכלול הסיטואציה, בשים לב למיהות התוקף והמותקף, ההשפעה שיש למעשיו של הנאשם על הקרבנות, יחסי הכוחות והתלות ביניהם. עוד יושם אל לב גיל ילדיהם המשותפים, אשר כפי הנלמד מן התסקיר נע משנה וחצי ועד 12.

לא ברור מעובדות כתב האישום המתוקן מדוע הנאשם תוקף את המתלוננת, כאשר ממילא לא יכול ותהיה כל הצדקה לנקיטת אלימות, בין אם הנאשם סבור כי בכך הוא מחנך את ילדיו, ובין אם פציעת הראש וההשפעות שלה על נפשו של הנאשם ודימויו העצמי הן אלו שהביאו אותו לנהוג כך.

לאור האמור לעיל, ובשים לב לערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלו וכן בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, הנני קובע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול העבירות נע בין עשרה חודשים ל-24 חודשים מאסר בפועל.

בגזירת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא, מצאתי, מחד, ליתן משקל להודאה ולחיסכון בזמן השיפוט. על דרך הכלל, נלווית לאותה הודעה אמירה מאת בית המשפט לפיה יש לראותה משום הבעת חרטה ונטילת אחריות. בעניינו של הנאשם שבפניי נדמה כי אין לומר כן, והמשקל שיינתן להודאה זו יהיה בהקשר לחיסכון בזמן שיפוט, לצד ייתור העדת המתלוננת. הדברים מכונים לפירוט בתסקיר ממנו עולה כי הנאשם מודה באופן חלקי בלבד במיוחס לו, וטוען כי מדובר במקרה אלימות יחיד (והכול בניגוד למפורט בכתב האישום המתוקן, בניגוד לדברי המתלוננת ובניגוד לחומר המצוי בידי שירות המבחן).

עוד ולקולא תילקח בחשבון העובדה כי מדובר במי שזו לו הסתבכותו הראשונה עם החוק, ואין לחובתו כל הרשעות קודמות. כך גם תילקח בחשבון העובדה כי הנאשם התגייס לצבא ושירת שירות קרבי מלא, הגם שאינו מחויב לעשות כן.

הנאשם עבר פציעת ראש, כפי הנראה קשה. פציעה זו, חרף כך שלא הוגשו מסמכים רפואיים, מהווה תפנית שלילית וקשה בחייו, כפי שהדבר נלמד מחוות הדעת הפסיכיאטרית, מהתסקיר, וכן מנתונים שנמסרו על-ידי בני-משפחתו לקצינת המבחן. יצוין כי בחוות הדעת הפסיכיאטרית מיום 17.1.16 הנאשם אמנם נמצא כשיר לעמוד לדין, אולם, לצד זאת נרשם כי בעברו של הנאשם חבלת ראש וכי הלה סובל ממחלת האפילפסיה אשר בגינה נוטל תרופות. במצב דברים זה מאסרו ומעצרו של הנאשם קשים אף יותר מאשר על דרך הכלל.

מנגד, בתיק זה אין לדבר על הליכי שיקום בגינם יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם אותו קבע בית המשפט. לא זו בלבד, הרי שגורמי הסיכון בעניינו של הנאשם, אשר אינם מעטים, נותרו ללא כל טיפול. בהקשר לכך, ועוד בטרם הסתבכותו בתיק הנוכחי, הוצע לנאשם על-ידי גורמי הטיפול להשתלב בשיקום לפגועי ראש, אך הלה סירב. לצוין כי שירות המבחן מתרשם כי הנאשם מתקשה לראות במתלוננת כסובייקט נפרד ממנו, הלה בעל צורך עז בשליטה עליה ובשימור נחיתותה, בין היתר על-ידי גילויי אלימות והשפלה.

לנאשם דפוסי חשיבה נוקשים, תוך ראיית אלימות כחלק מתפיסה "חינוכית". הנאשם משליך האחריות על גורמים חיצוניים, בכללם בני-משפחת המתלוננת או מצבו הרפואי. שירות המבחן מתרשם כי הנאשם נוקט גישה מטשטשת ומצמצמת, וכאמור, בסופם של דברים לא בא בהמלצה טיפולית. בשל כל אלה שירות המבחן אף מצוין כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פוגענית.

נתונים אלו מצריכים ליתן משקל לשיקולי הרתעת היחיד. לדאבון הלב, אלימות במשפחה עודנה תופעה רווחת, בכל שכבות האוכלוסייה, ועל-כן יש מקום לתת משקל מה גם לשיקולי הרתעת הרבים.

באשר לעתירת המאשימה להטלת עיצומים כספיים, מצאתי בתיק זה להימנע מהטלתם הואיל והמניע לעבירות בעניינו

אינו בצע כסף. לכך יש להוסיף גם את מצבו הכלכלי של הנאשם אשר מתקיים מקצבת נכות. בנסיבות אלו, מצאתי להסתפק בחתימת התחייבות להימנע מעבירות עתידיות.

מכל המקובץ לעיל, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 11 חודשים מאסר בפועל מיום מעצרו, 13.10.15;
- ב. ארבעה חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון או עבירות איומים;
- ג. שמונה חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע;
- ד. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 6,000 ₪ להימנע מביצוע אלימות מסוג עוון או פשע, וזאת במשך שנתיים מיום שחרורו. לא תיחתם ההתחייבות בתוך שבעה ימים מהיום ייאסר הנאשם למשך 14 יום על מנת לכפות אותו לעשות כן.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן והודע היום, כ' באדר א' התשע"ו, 29/2/2016, במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט